

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Zuzany Šnejdrové, Ph.D. a soudců Mgr. Michala Rendy a Mgr. Barbory Berkové ve věci

žalobce: **Č. m. k. s. r. o.,**
sídlem A. 362/11, X P. 2
zastoupený advokátem Mgr. Jaroslavem Topolem
sídlem Na Zlatnici 301/2, 147 00 Praha 4

proti
žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje,**
sídlem Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc

**o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 5. 2016 č. j. KUOK 48867/2016, ve věci
správního deliktu,**

takto:

I. Rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje ze dne 16. 5. 2016 č. j. KUOK 48867/2016 **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradu nákladů řízení částku ve výši 11.228 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám advokáta žalobce Mgr. Jaroslava Topola, sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha.

Odůvodnění:

A. Vymezení věci

1. Žalobce se včasnou žalobou domáhal přezkoumání shora označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Olomouc ze dne 14. 3. 2016, č. j. SMOL/057975/2016/OARMV/DPD/Hon, kterým byl žalobce uznán vinným

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

ze spáchání správního deliktu dle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“).

2. Správní orgán I. stupně uznal žalobce vinného ze spáchání správního deliktu dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, kterého se dopustil porušením § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu tím, že jako provozovatel motorového vozidla tovární značky Mazda RZ: X nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích, neboť dne 6. 8. 2015 v době od 9:30 hod. do 10:00 hod. v Olomouci na ulici Pekárni neznámý řidič v rozporu s ust. § 4 písm. c) zákona o silničním provozu neoprávněně zastavil a stál s motorovým vozidlem tovární značky Mazda RZ: X, v úseku platnosti svislé dopravní značky IP 11c „Parkoviště (podélné stání)“ s dodatkovou tabulkou s textem „Placené parkoviště PO-PÁ 9.00-18.00 hodin; s parkovacím lístkem nebo zelenou kartou na dobu max. 2 hodiny; 20 Kč/hod. 40 Kč/hod.“, aniž by měl ve vozidle viditelně umístěn parkovací lístek a uložil mu pokutu ve výši 1.500 Kč podle § 125f odst. 3 s přihlédnutím k § 125c odst. 4 písm. f) zákona o silničním provozu a na náhradě nákladů správního řízení částku 1.000 Kč. Správní orgán I. stupně vyšel z písemného materiálu Městské policie Olomouc sp. zn. 2015/029853 a spisového materiálu Magistrátu města Olomouc sp. zn. S-SMOL/183040/2015/OARMV, ev. č. 932629 a uzavřel, že žalobce je provozovatelem vozidla Mazda RZ: X (dále v rozsudku též jen „předmětné vozidlo“), že se stal skutek uvedený výše mající znaky přestupku, který lze projednat v blokovém řízení, že řidič na místě s přestupkem nesouhlasil, svá tvrzení nepotvrdil vyjádřením do Oznámení o podezření ze spáchání přestupku a na předvolání se nedostavil, že žalobce nezaplatil určenou částku dle výzvy s tím, že označil řidiče předmětného vozidla v inkriminovanou dobu, který se k podání vysvětlení nedostavil, že přestupek řidiče vozidla byl odložen a ve věci byl vydán příkaz, proti kterému žalobce prostřednictvím svého zástupce podal včasný odpor, že žalobce byl vyrozuměn o možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí, čehož nevyužil.
3. K odvolání žalobce žalovaný potvrdil rozhodnutí správního orgánu I. stupně se závěrem, že ze spisového materiálu je zřejmé, že předmětné vozidlo bylo parkováno na placeném parkovišti bez zaplaceného parkovacího poplatku či parkovací karty, a to v inkriminovaném dni 6. 8. 2015 nejméně po dobu 30 minut a že až 18. 8. 2015 se k vozidlu přihlásil řidič P. K., který odmítl věc přestupku projednat v přestupkovém řízení a i přes opakované výzvy správního orgánu k podání vysvětlení se ke správnímu orgánu nedostavil. Dále žalovaný uzavřel, že provozovatelem uvedeného vozidla je žalobce a v řízení nebyly splněny liberační důvody dané § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu, které by žalobce zbavovaly odpovědnosti za správní delikt s tím, že správní orgán učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku. K odvolacím námitkám žalobce žalovaný uvedl, že samotná skutečnost, že P. K. se měl na místě zjištěného přestupku k vozidlu hlásit jako řidič, nebyla v dalším řízení nijak potvrzena a vzhledem k nečinnosti jmenovaného se nepodařilo zajistit podání jeho vysvětlení jako podezřelého a jeho prvotní ústní vyjádření tak nelze vzít za usvědčující jednání. V posuzované věci nemuselo být ústní jednání nařízeno, žalobce se mohl se všemi rozhodnými skutečnostmi seznámit postupem dle § 38 odst. 1 s. ř. či dle § 36 odst. 3 s. ř., o čemž byl poučen.

B. Žaloba

4. Žalobce v žalobě namítal, že:

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

[a] Řízení o správním deliktu bylo zahájeno v rozporu s § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu, když správní orgán zahájil řízení s provozovatelem vozidla, aniž by učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku s tím, že postup správního orgánu I. stupně byl nedostatečný, když správní orgán musí podniknout veškeré možné kroky ke zjištění totožnosti pachatele přestupku, přičemž správní orgán I. stupně měl předvolat označeného řidiče k podání vysvětlení opětovně, případně přistoupit k pořádkovým opatřením či předvolat žalobce jako provozovatele vozidla k podání vysvětlení. Postup správního orgánu I. stupně posuzované věci tak shledal žalobce účelovým s tím, že závěr správního orgánu I. stupně o tom, že nebude moci vůči panu K. zahájit správní řízení, neboť mu nemá jak přestupek prokázat, učinil správní orgán bez potřebné péče a pouze „automaticky“.

[b] Žalovaný potvrdil rozhodnutí správního orgánu I. stupně, ačkoliv jeho vydání nepředcházelo nařízením ústního jednání, čímž došlo ke zkrácení žalobce na jeho procesních právech dle čl. 6 odst. 1, odst. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, to za situace, kdy žalobce měl zájem účastnit se ústního jednání a jeho absenci namítal i v odvolání, když obviněný ze spáchání jiného správního deliktu má právo na požití obdobných práv, jako obviněný z přestupku.

[c] Správní orgán neprokázal, že by řidič vozidla spáchal přestupek tím, že neměl zakoupen parkovací lístek, když tato skutečnost vyplývá pouze z úředního záznamu, a nemůže tak být považován za důkazní prostředek a z fotografií není zřejmé protiprávní jednání řidiče. U jednání dne 20. 3. 2018 žalobce tvrdil, že řidič vozidla měl zakoupen parkovací lístek, který byl umístěn za oknem vozidla v pravé části a na fotografii založené ve správním spise není vidět s tím, že žalobce se o zakoupení parkovacího lístku dověděl až posléze.

[d] Samotná skutková podstata správního deliktu provozovatele vozidla a povinnost stanovená v § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu je v rozporu s Ústavou, ústavními principy a základními právy, kdy § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu zakotvuje presumpci odpovědnosti provozovatele vozidla za jednání řidiče a uvedené pravidlo vyžaduje nesporné chování, neboť provozovatel vozidla zpravidla není schopen ovlivnit chování řidiče, tedy zajistit, aby při užívání vozidla na pozemních komunikacích byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu. Uvedená premisa je pak zcela v rozporu se zásadou presumpce nevin.

5. U jednání dne 20. 3. 2018 žalobce dále uvedl, že v souladu s rozhodnutím rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ve věci sp. zn. 7 Azs 79/2009 vznáší novou námitku s tím, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně a rozhodnutí žalovaného trpí takovou vadou, která brání jejich přezkumu, kdy ve výroku je uvedeno, že žalobce měl porušit dopravní značení IP 11c, avšak pokud má být parkovací místo zpoplatněno, pak se tak může stát pouze dopravní značkou IP 13c dle § 23 zákona o provozu na pozemních komunikacích.

C. Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný se k žalobě vyjádřil tak, že tuto navrhl zamítnout v celém rozsahu s odůvodněním, že námitky vznesené žalobcem v žalobě jsou totožné s námitkami

uvedenými v odvolání, pouze jsou více rozvedené a žalovaný se s nimi řádně a v dostatečném rozsahu vypořádal v napadeném rozhodnutí, na jehož závěrech setrvává.

D. Obsah správního spisu a provedených důkazů

7. Ze správního spisu krajský soud zjistil, že dne 27. 8. 2015 bylo na Magistrát města Olomouce doručeno oznámení o podezření ze spáchání přestupku dle § 10 odst. 2 zákona č. 553/1991 Sb. a zákona o silničním provozu – IP 25a/ZPS zóna dopravního omezení – bez zaplaceného lístku. Z úředního záznamu I ze dne 6. 8. 2015 zpracovaného strážmisty P. B. a B. O. se podává průběh skutku – parkování předmětného vozidla dne 6. 8. 2015 v 9:30 hod. na ul. Pekární v úseku platnosti dopravní značky IP 11c a učiněná zjištění Městské policie Olomouc. Z úředního záznamu II ze dne 18. 8. 2015 zpracovaného strážmisty M. T. a S. N. se podává, že dne 18. 8. 2015 požádal P. K. o demontáž blokovacího zařízení z předmětného vozidla s tím, že provozovatelem vozidla je žalobce a ztotožněný řidič sdělil, že vozidlo v místě zaparkoval on s tím, že byl ochoten zaplatit blokovou pokutu ve výši max. 100 Kč, ačkoliv mu byla uložena bloková pokuta 500 Kč a následně jmenovaný řidič sdělil, že není ochoten přestupek řešit na místě v blokovém řízení, k přestupku se odmítl vyjádřit, oznámení o podezření ze spáchání přestupku podepsal. Z příložených fotografií se podává, že je na nich zachyceno osobní vozidlo Mazda RZ X červené barvy stojící v působnosti dopravní značky IP11c – parkoviště (podélné stání) s dodatkovou tabulkou placené parkoviště Po-Pá 9⁰⁰ – 18⁰⁰ hod. s parkovacím lístkem nebo kartou na dobu max. 2 hod. Vozidlo je na fotografiích zachyceno z různých úhlů, přičemž z čelního pohledu je vidět celé čelní sklo s tím, že skrz toto sklo je vidět jen v levé půlce (polovina vozidla u řidiče), v pravé půli se na skle odráží vedlejší budova. Ve spise se dále nachází oznámení o podezření ze spáchání přestupku ze dne 18. 8. 2015, uvedené oznámení je podepsáno nečitelným podpisem v místě vyhrazeném pro osobu podezřelou z přestupku. Správní orgán I. stupně si dále vyžádal výpis z karty řidiče – P. K. a dožádal o informace ohledně tohoto řidiče – dosažení 12 bodů, omezení řízení motorového vozidla, apod. Následně správní orgán I. stupně doručil ztotožněnému řidiči výzvu k podání vysvětlení, na kterou však P. K. nereagoval. Z karty vozidla správní orgán I. stupně zjistil, že provozovatelem předmětného vozidla je žalobce.
8. Správní orgán I. stupně učinil dne 20. 11. 2015 výzvu k uhrazení určené částky adresovanou žalobci jako provozovateli předmětného vozidla dle § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu k zaplacení částky 500 Kč do 15ti dnů od doručení s odkazem na § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu s tím, že ve výzvě je uveden skutek ze dne 6. 8. 2015 a adresát byl poučen mj. o možnosti sdělit písemně příslušnému správnímu orgánu osobu řidiče, která v předmětné době skutečně řídila provozované vozidlo. Uvedená výzva byla doručena žalobci do vlastních rukou dne 20. 11. 2015, jak se podává z příslušné doručky. Na výzvu reagoval žalobce tak, že jím provozované vozidlo řídil v předmětný čas P. K., narozený X, bytem P. 6, Čs. A. 601/23. Správní orgán I. stupně následně sdělil žalobci, že označený řidič již byl ve věci prošetřován, na výzvu k podání vysvětlení se nedostavil a nepotvrdil tak, že předmětné vozidlo řídil s tím, že bude opětovně vyzván k podání vysvětlení a pokud se opětovně neodstaví, popř. nebude s přestupkem souhlasit, správní orgán vzhledem k neexistenci jakéhokoliv svědka dané události nebude moci panu K. prokázat přestupek a nebude moci vůči němu zahájit přestupkové řízení a věc odloží. Správní orgán následně opětovně výzvou k podání vysvětlení ze dne 18. 12. 2015 vyzval označeného řidiče vozidla k podání vysvětlení v učený den a hodinu, přičemž i přes

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

doručení této výzvy řidiči dne 18. 12. 2015 se P. K. k podání vysvětlení bez omluvy nedostavil. Následně správní orgán I. stupně dne 15. 1. 2016 odložil věc, aniž by zahájil řízení o přestupku pro uvedený skutek, neboť zjištěný řidič na místě s přestupkem nesouhlasil a správní orgán nemá jak mu přestupek prokázat a proto dospěl k závěru, že se přestupku dopustil neznámý pachatel.

9. Dne 15. 1. 2016 správní orgán I. stupně pod č. j. SMOL/011315/2016/OARMV/DPD/Hon vydal příkaz, kterým uznal žalobce vinným ze spáchání jiného správního deliktu dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu a uložil mu za to pokutu ve výši 1.500 Kč, proti tomuto příkazu podal žalobce včasné neodůvodněný odpor. Vyrozuměním ze dne 5. 2. 2016, doručeným žalobci dne 5. 2. 2016, správní orgán I. stupně vyrozuměl žalobce o provedení dokazování listinou a o možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí. Z protokolu ze dne 24. 2. 2015, č. j. SMOL/043195/2016/OARMV/DPD/Hon se podává, že uvedeného dne se žalobce bez jakékoliv omluvy nedostavil, přičemž správní orgán provedl dokazování listinami a v protokolu uvedl veškeré listiny, ze kterých vycházel při svém rozhodnutí. Následně správní orgán vydal shora uvedené rozhodnutí, proti kterému žalobce podal odvolání, o němž rozhodl žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím.
10. U jednání krajský soud zopakoval k důkazu fotografie založené ve správním spise se zjištěným shodným, jak bylo učiněno ze správního spisu výše.
11. Krajský soud neprovedl důkaz parkovacím lístkem, a to s ohledem na závěry uvedené níže.

E. Posouzení věci krajským soudem

12. Podle § 4 písm. c) zákona o silničním provozu při účasti na provozu na pozemních komunikacích je každý povinen řídit se světelnými, případně i doprovodnými akustickými signály, dopravními značkami, dopravními zařízeními a zařízeními pro provozní informace.
13. Podle § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu provozovatel vozidla zajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.
14. Podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu právnická nebo fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.
15. Podle § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu obecní úřad obce s rozšířenou působností správní delikt podle odstavce 1 projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a
 - a) nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo
 - b) řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.
16. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] napadené

rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).

17. Předně považuje krajský soud za vhodné uvést, že správní delikt provozovatele vozidla upravený v § 125f zákona o silničním provozu je deliktem subsidiárním, neboť teprve v případě, že nelze zjistit řidiče vozidla, který spáchal přestupek na úseku silničního provozu, činí uvedený zákon odpovědným provozovatele vozidla za to, že svěřil řízení vozidla jinému a nezajistil, aby byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích (§ 125f odst. 4 zákona o silničním provozu). Provozovatel vozidla se může své odpovědnosti zbavit jen z důvodů uvedených v § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu.
18. Žalobce předně namítal, že řízení o správním deliktu provozovatele vozidla bylo zahájeno v rozporu s § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu. Uvedená námitka svým obsahem směřuje do zpochybnění podmínek, za kterých může správní orgán zahájit řízení o správním deliktu provozovatele vozidla a delikt projednat. Zákon o silničním provozu ve svém § 125f odst. 4 stanoví, jaké podmínky musí být splněny, aby správní orgán mohl projednat správní delikt provozovatele vozidla.
19. Výkladem citovaných ustanovení se opakovaně zabývala judikatura Nejvyššího správního soudu, z níž vyplývá, že *„smyslem uzákonění správního deliktu provozovatele vozidla bylo postihnout taková delikttní jednání, u nichž bylo z povahy věci obtížné až nemožné bez spolupráce provozovatele vozidla identifikovat konkrétního pachatele přestupku (například v případě překročení nejvyšší povolené rychlosti zjištěné automatickým radarem, nesprávného parkování atp.). V těchto případech totiž správní orgány často jednoznačně zjistily spáchání přestupku, ale při zjišťování totožnosti pachatele byly odkázány na vysvětlení podané registrovaným provozovatelem vozidla. Pokud provozovatel odepřel podání vysvětlení s tím, že by jím vystavil potihu osobu blízkou (§ 60 odst. 1 věta za středníkem zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů), správní orgány se ocitly ve stavu důkazní nouze a věc odložily, protože při množství podobných dopravních přestupků bylo vyloučeno zjišťovat totožnost přestupců jinými způsoby.“* K tomu srov. např. rozsudek ze dne 29. 9. 2016, č. j. 7 As 129/2016 – 35; obdobně viz rozsudek ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015 – 46; uveřejněné na www.nssoud.cz).
20. Zároveň Nejvyšší správní soud opakovaně judikoval, že *„podle § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu správní orgán projedná správní delikt provozovatele vozidla teprve tehdy, učinil-li nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, ale nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě [§ 125f odst. 4 písm. a)], nebo řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno [§ 125f odst. 4 písm. b)]. Toto ustanovení vyjadřuje subsidiaritu odpovědnosti za správní delikt provozovatele vozidla vůči odpovědnosti za přestupek (...) Přednost odpovědnosti za přestupek je patrná i z § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu, podle kterého správní orgán poučí provozovatele, jehož vozidlem nezjištěný řidič spáchal přestupek, o možnosti sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku.“* K tomu např. rozsudek ze dne 29. 6. 2016, č. j. 2 As 33/2016 – 53; obdobně viz rozsudky ze dne 9. 2. 2017, č. j. 1 As 301/2016 – 58, či ze dne 24. 5. 2017, č. j. 3 As 114/2016 – 46, uveřejněné na www.nssoud.cz). Z citované judikatury je tedy zcela patrné, že teprve v případě, kdy není možné s určitostí zjistit řidiče vozidla, který spáchal předmětný přestupek, činí zákon odpovědným provozovatele vozidla za to, že svěřil řízení vozidla jinému a nezajistil, aby byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích (viz

těž rozsudky ze dne 26. 11. 2014, č. j. 1 As 131/20147 – 45, ze dne 28. 11. 2016, č. j. 8 As 156/2016 – 35, ze dne 21. 12. 2016, č. j. 1 As 247/2016 – 30, či ze dne 22. 3. 2017, č. j. 2 As 12/2017 – 57, uveřejněné na www.nssoud.cz).

21. Nejvyšší správní soud se taktéž opakovaně vyjádřil k rozsahu povinnosti správních orgánů zjišťovat skutečnosti odůvodňující zahájení řízení (o přestupku) proti určité osobě ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu (například rozsudky ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015 – 46, ze dne 18. 5. 2015, č. j. 3 As 204/2015 – 22, či ze dne 23. 3. 2016, č. j. 6 As 128/2015 – 32, uveřejněné na www.nssoud.cz) se závěrem, že *„by šlo proti smyslu úpravy správního deliktu provozovatele vozidla vyžadovat po správních orgánech rozsáhlé kroky směřující k určení totožnosti přestupce, nemají-li pro takové zjištění potřebné indicie a případné označení řidiče provozovatelem vozidla k výzvě podle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu zjevně nevede, resp. nemůže vést k nalezení a usvědčení pachatele přestupku. Budou-li mít právní orgány (ať již na základě označení řidiče provozovatelem vozidla nebo na základě jiných skutkových okolností) reálnou příležitost zjistit přestupce, musí se o to pokusit.“*
22. Obecně lze uzavřít, že zákonem předpokládané procesní schéma je tedy založeno na této souslednosti: 1) přestupkové řízení proti od počátku známému řidiči; 2) včasné zaplacení určené částky na základě výzvy adresované provozovateli vozidla; 3) přestupkové řízení proti řidiči identifikovanému na základě informací od provozovatele vozidla; 4) řízení o správním deliktu provozovatele vozidla.
23. V posuzované věci se z obsahu správního spisu podává, že dne 6. 8. 2015 bylo příslušníky Městské policie Olomouc zjištěno parkování předmětného vozidla v 9:30 hod. na ul. Pekární v úseku platnosti dopravní značky IP 11c bez zaplaceného parkovacího lístku či parkovací karty. Dne 18. 8. 2015 požádal P. K. o demontáž blokovacího zařízení z předmětného vozidla s uvedením, že provozovatelem vozidla je žalobce a ztotožněný řidič sdělil, že vozidlo v místě zaparkoval on s tím, že byl ochoten zaplatit blokovou pokutu ve výši max. 100 Kč, ačkoliv mu byla uložena bloková pokuta 500 Kč a jmenovaný řidič nato sdělil, že není ochoten přestupek řešit na místě v blokovém řízení, k přestupku se odmítl vyjádřit, oznámení o podezření ze spáchání přestupku však podepsal.
24. Správnímu orgánu tak již od počátku byla známa osoba přestupce, neboť osoba, která požádala o odstranění blokovacího zařízení z předmětného vozidla, a jejíž totožnost byla zjištěna z předloženého občanského průkazu, měla hlídce městské policie tvrdit, že předmětné vozidlo parkovala právě ona. Následně byla stejná osoba též na základě výzvy správního orgánu označena žalobcem jako řidič předmětného vozidla v uvedený den. Tedy správní orgán měl veškeré podklady pro zahájení přestupkového řízení vůči konkrétní osobě. Skutečnost, zda se takové osobě podaří či nepodaří prokázat spáchání přestupku je věcí řízení o přestupku a zde provedeního dokazování a správní orgán si nemůže učinit sám předběžný závěr o tom, zda se mu podaří této (konkrétní, žijící) osobě přestupek prokázat či nikoliv, a to mimo přestupkové řízení.
25. Byla tak zjištěna skutečnost odůvodňující zahájení řízení o přestupku proti určité osobě, tj. proti P. K., čímž byla vyloučena možnost projednání správního deliktu provozovatele vozidla pro nenaplnění podmínky vyplývající z ustanovení § 125f odst. 4 písm. a) zákona o silničním provozu. V posuzované věci tak nebyly splněny podmínky pro zahájení řízení o správním deliktu provozovatele vozidla.
26. Pro existenci této vady řízení, která měla vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, se krajský soud již věcně nezabýval námitkami vznesenými žalobcem směřující k samotnému

průběhu správního řízení (ústnost jednání, nedostatečně zjištěný skutkový stav, vymezení skutku), neboť nebylo-li řádně zahájeno řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, není třeba se dále zabývat tvrzenými pochybeními, kterých se měly správní orgány dopustit v jeho průběhu.

27. Krajský soud však považuje za vhodné vypořádat se s námitkou neústavnosti skutkové podstaty správního deliktu provozovatele vozidla, neboť tato směřuje do samotné podstaty možnosti stíhat provozovatele vozidla za uvedený delikt.
28. Krajský soud si je vědom, že v současné době je u Ústavního soudu podán návrh Krajského soudu v Ostravě na zrušení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu (vedeno pod sp. zn. Pl. ÚS 15/16), avšak i přes uvedené je toho závěru, že uvedené ustanovení je s Ústavou a Ústavním pořádkem souladné.
29. V rozsudku ze dne 16. 6. 2016, č. j. 6 As 73/2016 – 40 (uveřejněném na www.nssoud.cz) Nejvyšší správní soud uzavřel, že *„Shrnuto a podtrženo, vezmeme-li v úvahu, že právní úprava odpovědnosti provozovatele vozidla podle § 10 odst. 3 a § 125f zákona o silničním provozu je omezena na úzkou skupinu deliktů objektivně a spolehlivě zjištěných prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích nebo spočívajících v neoprávněném zastavení nebo stání [§ 125f odst. 1 písm. a)], za podmínky, že takové porušení pravidel nemá za následek dopravní nehodu [pak by se plně uplatnila individuální odpovědnost pachatele na principu zavinění; § 125f odst. 1 písm. c)], kdy navíc nejde o odpovědnost absolutní, nýbrž s možností liberace z důvodů, které registrovaný provozovatel vozidla nemohl nijak ovlivnit [srov. § 125f odst. 5], - a dokonce kdy – nad rámec nutného – podle zákonné konstrukce nastupuje odpovědnost provozovatele vozidla teprve sekundárně, tj. pouze v případě, že nezbytné kroky ke zjištění skutečného pachatele přestupku nevedly k cíli [srov. § 125f odst. 4], a konečně přihlédneme-li k povaze a intenzitě této formy nepřímého nátlaku na provozovatele vozidla (limitovaná výše pokuty, absence ukládání bodů do registru řidičů), nemá Nejvyšší správní soud ve světle výše zmíněné judikatury Evropského soudu pro lidská práva (a zatím sporé judikatury Ústavního soudu – usnesení sp. zn. I. ÚS 508/15 ze dne 22. prosince 2015) vážný důvod pochybovat o tom, že předmětná právní úprava v testu ústavnosti ob stojí.“* Důvody vedoucí k tomuto závěru Nejvyšší soud rozvedl v bodech 22 a 23 uvedeného rozsudku.
30. Krajský soud nemá důvodu se od těchto závěrů jakkoliv odchylovat a s nimi plně souhlasí. Nelze totiž odhlédnout i od skutečnosti, že důvodem pro přijetí právní úpravy zakotvující odpovědnost provozovatele vozidla podle § 125f a násl. zákona o silničním provozu bylo přestupci zcela nepřiměřené zneužívání účelové výmluvy na osobu blízkou a tedy veřejný zájem na takové úpravě přesahuje možné negativní důsledky v právní sféře provozovatele vozidla.
31. Důvod pro navrhované přerušení řízení tak krajský soud neshledal a tuto námitku žalobce tak krajský soud důvodnou neshledává.

Závěr

32. S ohledem na výše uvedené, kdy krajský soud shledal důvodnou první žalobní námitku žalobce, tedy nezákonné zahájení správního řízení o správním deliktu žalobce, zrušil napadené rozhodnutí žalovaného dle § 78 odst. 1 s. ř. s. pro nezákonnost napadeného rozhodnutí a současně dle § 78 odst. 4 s. ř. s. věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V dalším řízení je správní orgán vysloveným právním názorem krajského soudu vázán.

F. Náklady řízení

33. O náhradě nákladů řízení rozhodl krajský soud dle § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalobce byl v řízení plně úspěšný a má právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení před soudem ve výši 11.228 Kč sestávajících:
- ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 3.000 Kč,
 - z odměny za zastoupení advokátem ve výši 6.200 Kč za dva úkony právní služby po 3.100 Kč (příprava a převzetí zastoupení, podání žaloby) dle § 9 odst. 4 písm. d), § 7 bod 5., § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhl. č. 177/1996 Sb.),
 - z náhrady dvou režijních paušálů po 300 Kč, celkem 600 Kč dle § 13 odst. 1, odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. za výše uvedené úkony právní služby,
 - z náhrady 21% DPH z přiznané odměny a náhrad ve výši 1.428 Kč dle § 57 odst. 2 s. ř. s.
34. Soud proto uložil žalovanému zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení tuto částku, a to dle § 64 s. ř. s. ve spojení s § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších změn a doplnění (dále jen „o. s. ř.“) k rukám advokáta, který žalobce v řízení zastupoval. Vzhledem k odlišné úpravě s. ř. s. a o. s. ř., týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (srov. § 54 odst. 5 s. ř. s., § 159, § 160 odst. 1 o. s. ř.), uložil soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je **možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může se oprávněný podat návrh na nařízení exekuce či výkonu rozhodnutí.

Olomouc 26. března 2018

JUDr. Zuzana Šnejdrlová, Ph.D. v. r.
předsedkyně senátu